

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departament	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	Teologie Sistematică

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Teologie socială și etică. Probleme speciale	Cod	FTEO.TOR.TES.M.RO.2.1200.E-7.3
2.2. Titular activități de curs	Prof. univ. dr. MOLDOVAN SEBASTIAN		
2.3. Titular activități practice	Prof. univ. dr. MOLDOVAN SEBASTIAN		
2.4. An de studiu ²	II	2.5. Semestrul ³	1
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	2				3
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	28				42
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat ⁹					7
Examinări ¹⁰					6
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSIsem)					133
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					42
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOADsem + NOSIsem)					175
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite¹³					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Nu este cazul
4.2. Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Acces platforma on-line Google Classroom
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Acces platforma on-line Google Classroom

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei: 5				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Aprofundarea terminologiei specifice Teologiei Sistemice	Precizarea și utilizarea adecvată în comunicarea profesională a terminologiei specifice Teologiei Sistemice	Dezvoltarea capacității de comunicare și a asertivității. . Încurajarea gândirii analitice și sistematice.	1
RÎ 2	Cunoașterea problematicei raportului dintre religie și politică	Explicarea problematicei raportului dintre religie și politică	Dezvoltarea capacității de comunicare și a asertivității. . Încurajarea gândirii analitice și sistematice.	3
RÎ 3	Cunoașterea temelor majore ale problemei teologico-politice moderne	Evaluarea la nivel elementar, din punct de vedere al teologiei morale ortodoxe, a temelor majore ale problemei teologico-politice moderne	Dezvoltarea capacității de comunicare și a asertivității. . Încurajarea gândirii analitice și sistematice.	3

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	În continuarea cursului de etică socială din semestrul precedent, cursul oferă o familiarizare cele mai importante probleme ale raportului dintre religie și politică, prin parcurgerea unui număr de teme și texte fundamentale, clasice și contemporane.
7.2. Obiectivele specifice	Cunoașterea elementară a problematicei raporturilor dintre religie și politică. Cunoașterea temelor majore ale problemei teologico-politice moderne. Identificarea unor aspecte ale problemei în context civic și pastoral actual.

8. Conținuturi

8.1. Curs ¹⁸		Metode de predare ¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Problema teologico-politică	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 2	Traectoriile teologico-politice în creștinismul răsăritean și în cel apusean	Prelegere intensificată; dezbateri.	1

Curs 3	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Răul ca factor social și politic	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 4	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Binele terestru	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 5	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Puterea/Statul	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 6	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Separația puterilor/Democrația	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 7	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Proprietatea	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 8	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Egalitatea/Echitatea/Dreptatea	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 9	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Individul/ Drepturile	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 10	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Libertatea	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 11	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Clasele sociale	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 12	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Cunoașterea	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 13	Teme majore ale filosofiei politice moderne: Utopia/progresismul/globalismul	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Curs 14	Religia modernității, religia în (post)modernitate	Prelegere intensificată; dezbateri.	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
S1. Zoon politikon (Aristotel) și zoon theoumenon (Sf. Grigorie Teologul)	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S2. Sfârșitul lumii antice: Augustin și cele două cetăți; Imperiu și sacerdoțiu la Iustinian și Gelasiu I.	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S3. Niccolo Machiavelli, Principele	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S4. Transformarea patimilor în interese Bernard de Mandeville, Fabula albinelor	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S5. Thomas Hobbes despre Stat	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S6. John Locke despre Proprietate	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S7. Montesquieu despre Separația puterilor	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S8. Jean-Jacques Rousseau despre Contractul social	Prezentare, analiză, dezbateri	2

S9. Declarațiile drepturilor omului (1776, 1789)	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S10. James Stuart Mill, Despre libertate	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S11. Karl Marx și umanitatea alienată	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S12. Immanuel Kant, Iluminismul politic. Friedrich Wilhelm Nietzsche, Supraomul	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S13. Aldous Huxley, Minunata lume nouă; George Orwell, 1984	Prezentare, analiză, dezbateri	2
S17. „Religia ieșirii din religie” (M. Gauchet). Curentul woke	Prezentare, analiză, dezbateri	2
Total ore seminar/laborator		28

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Săptămâna 1: - *Pierre Manent, Istoria intelectuală a liberalismului, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Europa și problema teologico-politică”. - *Idem, O filosofie politică pentru cetățean, Ed. Humanitas, 2003 (= Cum de putem trăi împreună, Humanitas, 2017), cap. „Vectorul teologico-politic”.
	Săptămâna 2: - *Aurelian Augustin, Despre cetatea lui Dumnezeu, Ed. Științifică, București, 1998, 14,28; 51,1; 4,4; 15,4; 19,17,26; 20,9; 5,24. - Jean-Claude Eslin, Dumnezeu și puterea. Teologie și politică în Occident, Ed. Anastasia, 2001, pp. 117-160. - Miruna Tătaru-Cazaban (coord.), Teologie și politică. De la Sfinții Părinți la Europa unită, Ed. Anastasia, 2004, p. 40-58, p. 59-68. - „Gelasius I”, „Justinian”, în vol. From Irenaeus to Grotius. A Sourcebook in Christian Political Thought 100-1625, O.&J.L. O'Donovan (eds.), Eerdmans Publ., 1999, pp. 177-194. - „Disputa dintre Regnum și Sacrodotium”, în Alexandru Florin Platon, Laurentiu Radvan, De la Cetatea lui Dumnezeu la Edictul din Nantes, Ed. Polirom, 2005, pp. 247-354. - Senellart M., Artele guvernării. De la conceptul de „regimen” medieval la cel de guvernare, Ed. Meridiane, 1998.
	Săptămâna 3: - *Pierre Manent, Istoria intelectuală a liberalismului, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Machiavelli și fecunditatea raului”. - Idem, Originile politicii moderne. Machiavelli/Hobbes/Rousseau, Ed. Nemira, 2000, cap. „Machiavelli”. - Cristina Ion, „Machiavelli. Principele”, în Laurențiu Ștefan-Scarlăt, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p. 199-212. - *Francis Fukuyama, Sfârșitul istoriei și ultimul om, Ed. Paideia, 1994.
	Săptămâna 4: - Bernard Mandeville, „Fabula albinelor sau despre vicii private ca beneficii publice”, în Adrian-Paul Iliescu, Mihail-Radu Solcan (ed.), Limitele puterii, Ed. All, 1994. - *Mihail-Radu Solcan, „Bernard Mandeville. Fabula albinelor”, în Laurențiu Ștefan Scarlăt, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p. 212-216. - *Albert O. Hirschman, Pasiunile și interesele. Argumente politice în favoarea capitalismului anterior triumfului său, Ed. Humanitas, 2004. - Max Weber, Etica protestantă și spiritul capitalismului, Ed. Humanitas, 1993. - Robert Heilbroner, Filosofii lucrurilor pământești, Ed. Humanitas, 1990, cap. „Adam Smith”; - Friedrich A. Hayek, „Tipuri de ordine în societate” în Adrian-Paul Iliescu, Mihail Radu Solcan (ed.), Limitele puterii, Ed. All, 1994.

	Săptămâna 5: - Emanuel-Mihail Socaciu (coord.), Filosofia politica a lui Thomas Hobbes, Ed. Polirom 2001. - *Pierre Manent, Istoria intelectuala a liberalismului, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Hobbes si noua arta politica”. - Idem, Originile politicii moderne. Machiavelli/Hobbes/Rousseau, Ed. Nemira, 2000, partea a doua: „Hobbes”. - JAHall & J Ikenberry, Statul, Ed. DU Style, 1998. - K. Dowding, Puterea, Ed. DU Style, 1998.
	Săptămâna 6: - John Locke, Al doilea tratat despre cîrmuire. Scrisoare despre toleranță, Ed. Nemira, 1999. - *Pierre Manent, Istoria intelectuala a liberalismului, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Locke, munca si proprietatea”. - Sorin Cucera, „John Locke. Al doilea tratat de guvernare” în Laurențiu Ștefan-Scarlat, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p. 185-198. - Alan Ryan, Proprietatea, Ed. DU Style, 1998.
	Săptămâna 7: - Montesquieu, Despre spiritul legilor, Ed. Științifică, 1964. - *Pierre Manent, Istoria intelectuala a liberalismului, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Montesquieu și separația puterilor”. - Cristian R. Pîrvulescu, „Montesquieu. Despre spiritul legilor”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p. 252-261. - *Pierre Manent, O filosofie politică pentru cetățean, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Organizarea separațiilor”. - A. Arblaster, Democrația, Ed. DU Style, 1998.
	Săptămâna 8: - Jean-Jacques Rousseau, Contractul social, Ed. Științifică, 1957. - Idem, Discurs asupra originii si fundamentelor inegalității dintre oameni, Ed. Științifică, 1958. - *Pierre Manent, Istoria intelectuala a liberalismului, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Rousseau critic al liberalismului”. - Idem, Originile politicii moderne. Machiavelli/Hobbes/Rousseau, Ed. Nemira, 2000, partea a treia „Rousseau”. - Cătălin Avramescu, „Jean-Jacques Rousseau. Contractul social”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p. 348-354. - *Adrian Miroiu (ed.), Teorii ale dreptății sociale, Ed. Alternative, 1996.
	Săptămâna 9: - *Micheline R. Ishay (ed.), The Human Rights Reader, Routledge, 1997, cap. „Habeas Corpus Act”, „The United States Declaration of Independence”, „Thomas Paine, The Rights of Man”. - *Stephane Rials, Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului, Ed. Polirom, 2002, p. 13-17. - *Pierre Manent, O filosofie politică pentru cetățean, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Ce înseamnă a declara drepturile omului”, „Ce înseamnă a deveni individ”. - Louis Dumont, Eseu asupra individualismului, Ed. Anastasia, 1997, cap. „Geneza, I. De la individul-în-afara-lumii la individul-în-lume” și cap. „Geneza, II. Categoria politicului și statul începând cu sec. al XIII-lea”. - Michael Freedman, Drepturile, Ed. DU Style, 1998.
	Săptămâna 10: - *James Stuart Mill, Despre libertate, Ed. Humanitas, 1994. - Dan C. Bărbulescu, „James Stuart Mill. Despre libertate”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p. 237-247. - Benjamin Constant, Scrieri politice, Ed. Nemira, 2001, cap. „Despre libertatea anticilor și libertatea modernilor”. - *Zygmund Bauman, Libertatea, Ed. DU Style, 1998.

	Săptămâna 11: - *Karl Marx, Friedrich Engels, Manifestul partidului comunist, Ed. Nemira, 1998. - Richard Scase, Clasele sociale, Ed. DU Style, 1998. - *Pierre Manent, O filosofie politică pentru cetățean, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Corpul și ordinea politică”, „Diviziunea sexuală și democrația”.
	Săptămâna 12: - Mirecea Flonta, Hans-Klaus Keul (coord.), Filosofia politică a lui Kant, Ed. Polirom, 2001. - Radu Neculau, „Immanuel Kant. Scrieri politice”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p.171-180. - Friedrich Nietzsche, Dincolo de bine și rău, Ed. Humanitas, 1991. - *Friedrich Nietzsche, Așa grăit-a Zarathustra, Ed. Humanitas, 1994. - *Mihaela Czobor-Lupp, „Friedrich Nietzsche. Genealogia moralei”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, Dicționar de scrieri politice fundamentale, Ed. Humanitas, 2000, p. 271-281. - „Nietzsche, UN precursor al secolului XX”, în Secolul XXI, nr. 1-6, 2001.
	Săptămâna 13: - *Aldous Huxley, Minunata lume nouă, Polirom, 2011. - *George Orwell, O mie nouă sute optzeci și patru, Iași, Polirom, 2002 - K. Kumar, Utopianismul, Ed. DU Style, 1998. - Thierry Wolton, Negaționismul de stânga, Humanitas, 2019 - Stephane Courtois , Nicolas Werth et al., Cartea neagra a comunismului. Crime, teroare, represiune, Spandugino, 2025.
	Săptămâna 14: - *Marcel Gauchet, Dezvrăjirea lumii. O istorie politică a religiei, Ed. Științifică, 1995 - *Pierre Manent, O filosofie politică pentru cetățean, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Religia umanității”, „Domnia dreptului”, „Domnia moralei”. - Mircea Flonta, Hans-Klaus Keul, Jorn Ruesen (coord.), Religia și societatea civilă, Ed.Paralela 45, 2005. - Jean Francois Braunstein, Religia woke, Humanitas, 2024.
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	N.B. Titlurile semnalate cu * sunt recomandare; celelalte sunt suplimentare.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

- Identificarea unor aspecte ale problematicei regimurilor politice, în special democrația liberală, și a raporturilor acestora cu religia, moralitatea și Biserica în context civic și pastoral actual.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	0%	50 % (minim 5)	CPE condiționează participarea la examen
		Teme de casă:	0%		
		Alte activități ²⁶ :	0%		

		Evaluare finală:	100 % (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor			20 % (minim 5)	20 % (minim 5)
11.4c Laborator	• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate	•		Nu este cazul	Nu este cazul
11.4d Proiect	• Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese	•		30 % (minim 5)	30 % (minim 5)
11.5 Standard minim de performanță ²⁷					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | 5 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | 2 | 7 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Prof. Dr. MOLDOVAN SEBASTIAN	SMoldovan
Responsabil program de studii	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	<i>Pr Conf dr Vasile Bîrzu</i>
Director Departament	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	<i>Pr Conf dr Vasile Bîrzu</i>

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categorie formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$Nr. credite = \frac{NOCpSpD \times C_C + NOApSpD \times C_A}{TOCpSpD \times C_C + TOApSpD \times C_A} \times 30 credite$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.